

طرح درس کارآموزی زایمان طبیعی

دانشگاه آزاد واحد مشهد

گروه مامایی

نام درس : کارآموزی زایمان طبیعی تعداد واحد: 2 واحد مدرس: نسیمه بلقن آبادی	مدت کارآموزی: به مدت 3 هفته سه روزه از ساعت 8 الی 12 مکان کارآموزی: زایشگاه بیمارستان 17 شهریور فراگیران: دانشجویان کارشناسی مامایی (ترم 5)
---	---

اهداف کلی:

1. کسب مهارت در اداره و انجام مراحل مختلف زایمان طبیعی (با تاکید بر زایمان فیزیولوژیک) در زنان چند زاء،
2. تشخیص موارد غیر طبیعی در زایمان - .
3. کسب توانایی انجام مراقبتهای لازم از مادر و نوزاد
4. کسب توانایی اداره مرحله بعد از زایمان و کنترل زائو از نظر مواردی مثل خونریزی و....

اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان باید بتواند:

- 1- محیط زایشگاه ، کارکنان، تجهیزات و امکانات موجود را بشناسد
- 2- (وسایل اتاق زایمان وارمر، دستگاه ساکشن ، پمپ اکسیژن و...) را به روش صحیح بکار گیرد.
- 3- محل وسایل مورد استفاده در اتاق زایمان و داروها را بطور دقیق بداند.
- 4- با کارکنان در بخش زایمان ارتباط مناسب برقرار کند.
- 5- جهت اداره زایمان فیزیولوژیک (بدون مداخله)
 - در مراحل مختلف زایمان، با زائو ارتباط مناسب برقرار نماید.
 - قسمت های مختلف بخش را به زائو نشان دهد (دستشویی، حمام، تخت زایمان)
 - شرح حال را در دو شکل مختصر و مفید و کامل از زائو تهیه نماید.
 - معاینات فیزیکی مادر را انجام دهد.
 - معاینات شکمی (لئوپولد) از زائو به عمل آورد.
 - وزن جنین را به روشهای مختلف (فرمول جانسون تخمین ،...) تعیین نماید.
 - صدای قلب جنین را سمع نموده و طبیعی بودن آن را تشخیص دهد .
 - معاینه مهبل را به طور کامل انجام دهد و نتایج را گزارش و ثبت نماید
 - نمره BISHOP را تعیین نماید .
 - علائم حیاتی را با توجه به موقعیت زائو و دستور پزشک در زمان مناسب انجام و ثبت نماید.
 - انقباضات مادر را کنترل و مشخصات آن را ثبت نماید.

- از مادر، حمایت روانی به عمل آورد.
 - روش های غیردارویی تخفیف درد (تمرینات تنفسی، طب فشاری، ماساژ ...) را بکار گیرد.
 - وضعیت های قرارگیری مناسب در مراحل مختلف زایمان را به مادر توضیح دهد.
 - نیازهای مراقبتی زائو را شناسایی و مراقبتهای لازم را برحسب اولویت از وی بعمل آور) تغذیه، تشویق
 - مادر به تخلیه مثانه،...
 - مراقبتهای بهداشتی مناسب برای مادر (نظافت لباس و ملافه ها، درجه حرارت مناسب اتاق، برطرف نمودن خشکی و ترک لبها و ..) ایجاد نماید.
 - پیشرفت زایمان را بر اساس معاینه شکمی تخمین بزند.
 - پارتوگراف زایمانی را رسم نماید.
- 6- در صورت نیاز به مداخله در فرایند زایمان بر اساس پارتوگراف و شرایط بیمار اقدامات زیر را انجام دهد:
- در صورت لزوم راه وریدی را برای زائو برقرار نماید.
 - محلول تزریقی (سرم) مناسب برای زائو را طبق دستور پزشک تجویز نماید.
 - نمونه خون و ادرار را برای انجام آزمایشات تهیه کند.
 - موارد غیرطبیعی علائم حیاتی مادر را گزارش نماید.
 - شرایط انجام آمنیوتومی را نام ببرد .
 - مراقبتهای لازم پس از آمنیوتومی و پارگی کیسه آب را انجام دهد و اقدامات انجام شده را ثبت نماید.
 - علائم شروع مرحله دوم زایمان را تشخیص دهد.
 - در طی مرحله دوم زایمان در مورد زمان و نحوه زور زدن ، چگونگی شل کردن عضلات و .. را آموزش دهد .
- 7- مراقبت های لازم در مرحله دوم زایمان را از زائو به عمل آورد (پوزیشن مناسب ، بازبودن مسیر وریدی، کنترل قلب جنین، کنترل انقباضات، نحوه تنفس ، ماساژ کمر و)
- 8- با راهنمایی مربی زائو را در موقع مناسب برای زایمان به اتاق زایمان منتقل کرده او را در وضعیت مناسبی بر روی تخت زایمان قرار دهد
- 9- در انتقال زائو به تخت زایمان نکات لازم را بکار گیرد.
- 10- در مورد مندرجات پرونده (دستورات پزشک، گزارشات کتبی و شفاهی مامای مسئول) به مربی توضیح دهد.
- 11- در شرایط مختلف پوزیشن مناسب را برای مادر انتخاب کند. (پهلوی چپ در صورت وجود زجر جنین و یا به حالت چمباتمه در مرحله دوم برای نزول سر جنین و ...)
- 12- وسایل زایمان را آماده نماید.
- 13- وسایل احیاء را قبل از هر زایمان کنترل کند.
- 14- از وسایل موجود در بسته زایمان - (Set) به طور صحیح استفاده کند.
- 15- محیطی گرم برای تولد نوزاد فراهم آورد.

- 16- قبل از زایمان به روش صحیح دست شسته ، گان و دستکش بپوشد(استفاده از ماسک ، عینک، چکمه و گان ضد آب) نیز ضروری است
- 17- در مواقع لازم، شستشوی پرینه را به طرز صحیح انجام شود.
- 18- بلافاصله پس از زایمان، نوزاد را در وضعیت صحیح در آغوش مادر قرار دهد. -
- 19- بعد از تولد نوزاد گامهای اولیه احیا را (جلوگیری از اتلاف حرارت، کنترل راههای هوایی، پانسمان بند ناف) انجام دهد.
- 20- نیاز به احیاء را در نوزاد بررسی نماید.
- 21- نمره آپگار را تعیین نماید
- 22- قبل از پانسمان بند ناف، بهداشت دستکش ها را مورد توجه قرار دهد.
- 23- توصیه های بهداشتی لازم جهت مراقبت از بندناف به مادر آموزش دهد.
- 24- وضعیت قرارگیری مادر را پس از خروج جنین تصحیح نماید.
- 25- تجویز ویتامین K و کنترل بازبودن مقعد را انجام دهد.
- 26- در انتقال و جابه جایی نوزاد، نکات لازم را بکار گیرد.
- 27- بر اساس معاینه فیزیکی سن تقریبی و وجود آنومالیهای ظاهری نوزاد را تعیین نماید.
- 28- پوشش مناسب را در همه موارد برای نوزاد فراهم کند.
- 29- علائم جداشدن جفت را تشخیص دهد.
- 30- در زمان مناسب و با روش صحیح اقدام به خروج جفت نماید.
- 31- در صورت لزوم نمونه خون بند ناف را تهیه نماید.
- 32- مکانیسم خروج جفت را تشخیص دهد.
- 33- جفت و پرده ها را معاینه نماید.
- 34- بعد از زایمان، ماساژ رحم، شستشوی ولو و پرینه و تعویض شان ها را انجام دهد.
- 35- برای زائو بعد از زایمان، وضعیت راحت و مناسب فراهم آورد.
- 36- کنترل قوام رحم را (با دو دست از روی شکم) انجام دهد.
- 37- به مادر کمک کند تا شیردهی به نوزاد را در اولین دقایق پس از زایمان انجام دهد.
- 38- شرح زایمان و مراقبتهای انجام شده را گزارش نماید.
- 39- مراقبتهای مرحله چهارم را انجام دهد و گزارش و ثبت نماید.
- 40- خونریزی غیرطبیعی را از طبیعی در مراحل مختلف زایمان تشخیص داده و گزارش کند.
- 41- با نظارت مربی، به مادر در مورد مراقبت از خود (محل ترمیم پرینه، تغذیه، پیشگیری از بارداری، ورزش و ...) نوزاد آموزش دهد.
- 42- در صورت نیاز، مادر را جهت عمل سزارین آماده کند.
- 43- شاهد زایمان طبیعی باشد.

- 44- حداقل یک مورد زایمان را که توسط مربی انجام می شود، مشاهده کند.
- 45- حداقل دو مورد زایمان مولتی پار را با راهنمایی و کمک مربی انجام دهد.
- 46- بعد از زایمان، کانال زایمان و پرینه را معاینه کند.
- 47- در صورت وجود پارگی پرینه، درجه آن را به کمک مربی تعیین نماید.
- 48- یک مورد پرینورافی را که توسط مربی انجام می شود، مشاهده کند.
- 49- حداقل یک مورد معاینه کامل نوزاد را با مربی انجام دهد.
- 50- نتیجه مراقبتها و معاینات را زیر نظر مربی در پرونده زائو ثبت نماید.
- 51- در موقع خروج زائو از زایشگاه پرونده را جهت ثبت موارد لازم بازبینی نماید.
- 52- مادران زایمان کرده را در بخش پس از زایمان پیگیری و وضعیت آنها را به مربی گزارش دهد.
- 53- داروهای رایج در بخش را بشناسد و کاربرد آنها را توضیح دهد .